

A KÖNYVNYOMDÁSZ- ÉS BETŰÖNTŐ- SEGÉDEK EGYLETEI.

A következő jegyzékben közöljük az összes bel- és külföldi könyvnyomdász- és betűöntő-egyletek címjegyzékét, a mennyiben azok állandóságáról tudomást szerezhettünk.

Magyarország.

*Magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egy-
lete.* Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-,
árva- és munkanélküli segélylyel s önképző-pénztár-
ral. Elnök: Schlenker Samu; számvivő Steiner Adolf.
Egyleti helyiség: Budapest, VIII., Stáhly-utca 1.

Az egylet a központon kívül a következő kerü-
letekre oszlik:

Arad: Elnök: Varga József; pénztárnok: Lövey
Nándor.

Brassó: Elnök: Goldschmidt Viktor; pénztárnok:
Merkl János.

Debreczen: Elnök: Vértesi Arnold; pénztárnok:
Török Ferencz.

Győr: Elnök: Nagy Kálmán; pénztárnok: Fekete
Ferencz.

- Kassa*: Eln.: Rósa Vikt.; pénztárn.: Nagy Sándor.
Kolozsvár: Elnök: Ajtai K. Albert; pénztárnok:
 Gombos Ferencz.
Nagy-Várad: Elnök: Lang József; pénztárnok:
 Boncze Tivadar.
Pécs: Elnök: Taizs József; pénztárnok: Rovatsek J.
Pozsony: Elnök: Kalteisz J.; pénztárnok: Dir-
 meier Nándor.
Szeged: Eln.: Várnai L.; pénztárn.: Popovics Bazil.
Temesvár: Elnök: Homa József; pénztárnok: Man-
 gold Sándor.

Szaktárs-körök a fővárosban.

- Budapesti könyvnyomdászok és betűöntők jótékony-
 sági köre.
 Elnök: Concha Károly (Hornvánszky V. könyvnyomdája,
 V., Arany János-utca 1).
 Könyvnyomdászok Szakköre.
 Elnök: Kleinmann Frigyes (Brózsza Ottó könyvnyomdája,
 váczi-körút 17).
 Budapesti gépmesterek és nyomók köre.
 Elnök: Hoffmann Kelemen (Hungária-nyomda, V., váczi-
 körút 34. sz.)
 Budapesti hírlapszedők köre.
 Elnök: Sitte József (Pester Lloyd nyomdája).
 Budapesti betűöntők köre.
 Elnök: Feldmann I. Pál (Fischer és Mika betűöntődéje).
 Budapesti könyvnyomdászok és betűöntők hitel-szö-
 vetkezete.
 Elnök: Kleinmann Frigyes (Brózsza Ottó könyvnyomdája,
 váczi-körút 17. sz.).
 »Ébredés« -dalkör.
 Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-résztulajtos.)
 »Typographia«-dalkör.
 Elnök: Galateo Béla (Államnyomda).

A nagyszebeni könyvnyomdászok egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant- és munkanélküli pénztárral. Elnök: Binder Lajos (Mészáros-utca 47).

Horvát- és Szlavonország.

A horvát-szlavóniai könyvnyomdászok egylete. (Hrvatsko tipografsko društvo za Hrvatsku i Slavoniju). Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva- és önképző-pénztárral. Elnök: Timet István (Részvénynyomda), Zágrábban.

Ausztria.

Alsó-Ausztria. Az alsó-asztriai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli- és önképző-osztálylyal. Elnök: Kaspar Ferencz. Egyleti helyiség: Bécs, VII., Zieglergasse 25.

Bukovina. A bukovinai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, rokkant-, özvegy- és árva-pénztárral. Elnök: Witiuk János, Czernowitz, az Eckhardt-féle nyomdában.

Csehország. A csehországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. »Typografická Beseda«. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özv., árva-, munkanélküli- és önképző-osztálylyal. Elnök: Krunert Károly. Egyleti helyiség: Prága, Smeckagasse 26. Az egylet a következő városokban bír fiókkal: Aussig, Böhmisch-Leipa, Budweis, Eger, Falkenau, Gablonz, Karlsbad, Kolin, Leitmeritz, Pardubitz, Pilsen, Reichenberg, Rumburg, Saaz, Teplitz, Trautenau, Warnsdorf és Winterberg.

Felső-Ausztria. A felső-ausztriai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-pénztárral. Elnök: Herzog János (Wimmer-féle könyvnyomda). Linzben.

Gácsország. Galicziai könyvnyomdász-egyesület. (Towarzystwa drukarzy), »Sila« (Erő), Krakóban. Rokkant- és özvegy-pénztárral. — Könyvnyomdász- és kőrajzoló-egylet (Towarzystwó drukarzy i litografów) »Ognisko« Krakóban. Utas- és önképző-pénztárral. Mindkét egyletnek elnöke: Szyjewski András, I. egyesületi nyomda. Egyleti helyiség: Ringplatz 12, III.

Karintia. A karintiai könyvnyomdászok, kőrajzolók és könyvomók egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Az egylet elnöke: Pressien Ferencz (Bertschinger-féle nyomda), Klagenfurtban.

Krajna. A krajnai könyvnyomdászok, kőrajzolók és könyvomók egylete. (Družtvo tiskarjev, kamnopiscev in kamnotiskarjev na Kranjskem.) Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özv., árva-, munkanélküli- és önképző-osztálylyal. Elnök: Breskvar L. (Blasnik-féle könyvnyomda), Laibachban.

Morvaország. A morvaországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Klima Károly, Thalgasse 5, Brünnben. A levelek Dworáček Józsefhez (Burkart-féle könyvnyomda) intézendők. — Az egyletnek Kremsier, Mährisch-Ostrau, Olmütz és Znaim városokban van fiókosztálya.

Salzburg. A salzburgi könyvnyomdászok betegsegélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant- és özvegy-pénztárral. Elnök: Reyer Ferencz (Kiesel-féle könyvnyomda), Salzburgban.

— A salzburgi könyvnyomdászok önképző-egylete. Betegpénzpótlék-, munkanélküli- és önképző-pénztárral. Elnök: Pelikán János (Pustet-féle könyvnyomda), Salzburgban.

Stájerország. A stájerországi könyvnyomdászok és betűöntők segélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy- és árva-pénztárral. Elnök: Polheim Károly (Withalm-féle könyvny.), Grácban.

Szilézia. A sziléziai könyv- s könyomdászok és rajzolók egylete. Székhely: Troppau. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-pénztárral. Elnök: Dlabaczek Károly, Salzgasse 31. I. Az egylet következő fiókosztályokkal bír: Bielitz, Freiwaldau és Teschen.

Tirol és Vorarlberg. A tirol és vorarlbergi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, rokkant-, munkanélküli-, özvegy- és árva-pénztárral. Elnök: Zemmer József (Rauch-féle könyvnyomda), Innsbruckban. Az egylet a következő városokban bír fiókkal: Innsbruck, Meran, Brixen, Vorarlberg és Bozenben.

Európa többi országai.

Belgium. Fédération typographique. (Belgischen Bockdrokkersbond.). Utisegély- és sztrájkpénztár. Elnök: Fleurmann L. Levelek következőleg cím-

zendők: Mr. F. D. Hooghe, Rue Jourdan 65, Saint-Gilles, Brüssel. A szövetség a következő fiók-egyesületekből áll: Alost, Antwerpen, Arlon, Brüssel, Charleroi, Gent, Huy, Löwen, Lüttich, Malines, Namur, Nivelles és Verviers.

Bulgária. A bulgáriai könyvnyomdászok egylete. (Blgarsko Typografsko družstvo.) Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztárral. Elnök: Čolakow Tódor, »Državen Vestnik« kiadóhivatala, Szófiában.

Dánia. Typografiske Forening i København. Utas-, munkanélküli- és sztrájk-pénztár. Elnök: Peterson V., Bordings Bogtrykkeri, Nybrogade 12, Kopenhága.

— Dansk typografisk Forening. Utas-, beteg-, temetés- és munkanélküli segélylyel. Elnök: Rasmussen H. F. (a »Kolding Folkeblad« nyomdája), *Kolding* (Jütland). A szövetség a következő helyeken bír tagokkal: Aalborg, Aarhus, Assens, Eesbjerg, Faaborg, Fredericia, Helsingor, Hillerod, Hjorring, Holbæk, Holstebro, Horsens, Kallundborg, Køge, Kolding, Middelfart, Nakskov, Nyborg, Nykobing (Falster), Nikobing (Mors), Næstved, Odense, Præsto, Randers, Ribe, Ringkobing, Ringsted, Roskilde, Rudkobing, Ronne, Skanderborg, Skive, Slagelse, Sorø, Stubbekobing, Svendborg, Thisted, Varde, Vejle és Viborg.

Franciaország. Fédération française des travailleurs du livre. Utas- és sztrájk-pénztár. A központi bizottság székhelye: Páris, 15, Rue de Savoie. Állandó elnök nincs. — Az egyesület a következő szakosztályokból áll: Angers, Avignon,

Besançon, Bèziers, Bordeaux, Brest, Charleville, Constantine, Dijon (ezekkel: Langres, Dole, Lons-le-Saunier, Salins, Semur, Vesoul), Grenoble, Le Havre, Le Mans, Lille, Lyon (Beaunenal), Marseille, Montpellier, Nancy, Nevers, Nice (Nizza), Mâcon, Páris (a szédők, correctorok, nyomók, gépmesterek, öntők és könyvkötők szakosztályai-
val), Rouen-Elbeuf-Mantes, St.-Brieux, Sens, Troyes, Valence, Auxerre, Bourges, Clermont-Ferrand, Bourg, Laigle, Cette, Argentan, Gap, Rochefort sur-Mer, Bar-le-Duc, Libourne, Reims, Chambéry-Aix-les-Bains, Chalon sur-Saône, Limoges, Montauban, Bône, Amiens, St.-Etienne, Annecy, Aurillac, Agen, Angoulême, Saint-Germain-Poissy-Meulan, Privas, La Roche-Sur-Yon, Toulouse, Chartres, Nogent-le-Rotrou, Niort, Pithiviers, Evreux, Carcassone, Rodez, Narbonne, Nantes, Villeneuve-sur-Lot, Belfort, Alger, Chalons-sur-Marne, Versailles, Toulon, Arras, Châteauroux, Moulins, Rennes, Le Puy, Douai, Oran, Orléans, Vannes, Laon, Laietlô, Lorient, Tours, Abbeville, La-Rochelle, Valenciennes, Vichy-Cusset, Châteaudun, Melle, Nîmes, Provins, Montluçon, Laroche, Mont-de-Marsan, Cahors, Poitiers, Pau, Guéret, Castres, Granvillé, Langres, Aix, Alençon, Montbélard, Pont-Audomer, Compiègne, Soissons.

Luxembourg. Luxembourgi nyomdász-egylet. (Société typographique luxembourgeoise.) Utas-, beteg-, temetkezési- és elutazási pénztár. Eln.: Bous Gusztáv, St.-Paulus-nyomda.

Németország. A német könyvnyomdászok segélyegylete. Utas-, beteg-, temetkezési, munkanélküli

és rokkant-pénztár. Elnök: Döblin Emil, Solmsstrasse 31., III., Berlin SW. — Az egyesület 22 vidéki egyesületre oszlik: Berlin, Drezda, Erzgebirge-Vogtland, Frankfurt-Hessen, Hamburg-Altona, Hannover, Lipcse, Mecklenburg-Lübeck, Közép-Rajna, Rheinland-Westphalen, Nordwest, Oberrhein, Odergau, Osterland-Thüringia, Ostpreussen, Posen, Saalgau, Szilézia, Schleswig-Holstein, Westpreussen és Württemberg, melyek megint körülbelül 100 fiók egyesületre oszlanak.

— Elzász-Lotharingia könyvnyomdászainak és betűöntőinek segélyegylete. Kezelési, utas-, beteg-, temetkezési- és rokkant-pénztár. Elnök: Hans Fr., Blygonsstrasse 24, II., Strassburg-Neudorf. Az egyesület a colmari, metzi, mühlhauseni és strassburgi fiók egyesuletkekből áll.

Norvégia. Norsk Centralforening for Bogtrykkere. Utas-, betegsegélyző- és temetkezési pénztár. Eln.: Schulze F. P., »Dagbladets« nyomdája Kristiania-ban. — Az egyesület a következő fiókokból áll: Arendal, Bergen, Drammen, Friedriksstad, Hamar, Horten, Kragerro, Kristiania, Kristianssand, Kristianssund, Skien, Stavanger, Trondhjem és Tonsberg.

Olaszország. Associazione fra gli operai tipografici italiani per l'introduzione e l'osservanza della tariffa. Elnök: Sgr. Angelo Carugati, tipografia Operaira, Corso Vittorio Emanuele 12—16; egyesületi helyiség via Rovello 1, Milanóban. Utas-, munkanélküli és sztrájk-pénztár. — Az egyesület következő székhelyekkel bir: Ancona, Bergamo, Bologna, Brescia, Como, Florenz, Genua, Milano, Nápoly, Novara, Padua, Palermo, Parma, Pavia, Piacenza,

Ravenna, Róma, Savona, Turin, Treviso, Udine, Velencze, Verona, Vicenza.

Oroszország. Nyomdásztársaság Rigában. Beteg- és temetkezési pénztár. A levelek Wagner Józsefhez, Häcker-féle nyomda, címzendők.

Románia. »Gutenberg«, a nyomdai munkások általános, kölcsönös segélyező-egylete. (Societate generala de ajutor reciproc a lucratorilor tipografici din România.) Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özv.-, árva- és munkanélki pénztár. Eln.: Nicolae Jonescu, Socecu-könyvnyomda, Strada Berzii 136, Bukarest.

Svájc. Svájci nyomdász-szövetkezet. Igazgatási szükségletek és egyleti közlöny központi pénztára. Tartalékpénztár bérconkítások esetére (együttal a szövetkezet kebeléhez tartozó baseli egyl. nyomda anyagi alapja), rokkant- és temetési pénztár munkaképtelen tagok és az elhunytak hátramaradottjainak javára, betegpénztár a helyben vagy az úton megbetegedett tagok részére, utas- és munkanélküli pénztár utazó és munkanélküli tagok segélyezésére. — Központi elnök: Frank-Lymann Jean Fluntern-Zürichben, a központi és tartalékpénztár pénztárnoka: Hübscher Lipót, Aussersihl-Zürichben. — A szövetkezet a következő fiók-egyletekből áll: Aarau, Baden, Basel, Bern, Biel, Brugg-Burgdorf, Chur, Frauenfeld, Glarus, Interlaken, Langnau, Luzern, Schaffhausen, Sion (Sitten), Solothurn, St.-Gallen, Thun, Winterthur, Zofingen, Zürich és Zürichsee.

— Société fédérative des typographes de la Suisse romande. Tartalékpénztár bérconkítások esetére

és igazgatási költségekre, beteg- és temetkezési pénztár a helyben és az úton megbetegedett tagok részére, úgyszintén az elhaltak hátramaradottjainak segélyezésére, utas- és munkanélküli pénztár utazó és munkanélküli tagok részére. Központi elnök: Ott Károly, a »National« nyomdájában. Chaux-de-Fonds-ban, a tartalék- és utas-pénztár gondnoka: Bürgisser J., Chaux-de-Fonds-ban. — A szövetséget a következő fiók-egyletekből áll: Chaux-de-Fonds, Freiburg, Genf, Jura, Lausanne, Locle, Neuenburg (Neuchâtel) és Vivis (Vevey).

Svédország. Svenska Typografförbundet. (Svéd nyomdász-egyesület). Igazgatási és utas-pénztár, sztrájk esetére gyűjtött pénz. Elnök: G. Edin. »Aftonbladet« Stockholmban. Az egyesület a következő fiók-egyletekből áll: Boras, Eskilstuna, Falun, Finspong, Gefle, Göteborg (Gothenburg), Halmstad, Helsingborg, Hernösand, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Karlshamn, Karlskrona, Karlsstad, Köping, Kristianstad, Landskrona, Lidköping, Lindesberg, Linköping, Lulea, Lund, Malmö, Motala, Norrköping, Nyköping, Sala, Sköfde, Stockholm, Sundsvall, Södertelje, Uddevalla, Upsala, Vesteras, Vexjö, Visby, Ystad, Örebro és Östersund.

Szerbia. Szerb nyomdászok egylete. (Družina tipografskih radnika u Srbiji.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy- és árvapénztár. Elnök: Milan J. Ilić, Belgrádban.

A következő egyletek vagy egyáltalán nem, vagy csak részben állanak velünk kölcsönösségben:

Ausztria. Nyomdászok segélyegylete. (Stowarzyszenie wzajemnej pomocy członków sztuki drukarskiej) Lembergben. Beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy- és árvapénztár. »Ognisko« önképzőkör Lembergben. Munkanélküli- és önképző-pénztár. Közös egyleti helyiség: Piekarskagasse 7.

— Alsó-ausztriai könyvnyomdászok és betüöntők segélyegylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztár. Elnök: Köhler V., Bécs, VI., Mollardgasse 41.

Nagybritannia és Irhon. The London Society of Compositors (Londoni szedőtársaság). Rokkant-, temetkezési, önképző-, tartalék-, munkanélküli- és kivándorlási segélypénztár. Titkár: Mr. Chas. James Drummond, 3, Raquet Court, Fleet Street, E. C. Londonban.

— The Typographical Association (nyomdász-szövetség). Az egyleti célok olyanok, mint a londoni szedő-társaságnál, ezenkívül utas-pénztár. Titkár: Mr. Henry Slatter, 69, Ducie Grove, C.-on M. Manchesterben (Angolország). A szövetséget Angolországban és Irhonban 94 »branches«-ból (egyletből) áll.

— The Scottish Typographical Association (skót nyomdász-egyesület). Az egylet céljai ugyanazok, mint a londoni szedőtársaságnál, ezenkívül beteg-pénztár. Titkár: Mr. Robert Johnstone, 79, Dundas Street Glasgowban (Skótország).

Ezeken kívül Angolországban és Irhonban még több egylet van, melyek az előbbi három szövetséggel kölcsönösségben állanak.

Németalföld. Algemeenen nederlandschen typografenbond. Titkár: J. Koppel, Polaven-strat 46, Amsterdam. Az egyesület a következő helyeken bír fiókkal: Amsterdam, Arnheim, Devender, Gonda, Haaga, Haarlem, Rotterdam és Utrecht.

(Oroszország. Typografernes i Helsingfors understödförening in Helsingfors (Finnország). Beteg-, özvegy- és árvapénztár, továbbá törleszti a temetkezési költség egy részét. Előljáró: Boktryckeriegaren Frenckell T.

— Typografernes förening i Helsingfors. Könyvnyomdászok önképző-egylete Helsingforsban (Finnország). Ülnök: Lindstedt O., Centraltryckeriet.

Ezenkívül Helsingforsban van egy utaspénztár, mely 1890-ben keresztülitazó szaktársaknak, nemzetiségre való tekintet nélkül, 198 finn márkát fizetett, év végén az utaspénztár álladéka: 904·11 finn márka. Elnök: J. Berger üzletvezető.

Spanyolország. Federacion de los tipografos espanoles y de las industrias similares (a spanyol nyomdászok és vele rokon iparágak szövetségese). Kezelési, tartalék- és utaspénztár. Elnök: Sennor Pablo Iglesias, Madridban. — A szövetség a következő fiók-egyletekből áll: Barcelona, Bilbao, Burgos, Castellon, Córdoba, Guadalajara. Ibaizában, Jativa, Logrono, Madrid, San Sebastian, Tarragona, Valencia és Zaragoza.

Egyesült-Államok és Észak-Amerika. Német-amerikai Typographia. Utas-, beteg-, temetkezési, munkanélküli és sztrájk-pénztár. — Szövetségi titkár: Miller H., 200, Worth Street New-Yorkban. A szövetség a következő »Typographiák«-ból

áll: Philadelphia, Cincinnati, St.-Louis, Buffalo, Rochester, Cleveland, New-York, Newark, Pittsburgh, Milwaukee, Baltimore, Louisville, St. Paul, Indianapolis, Evansville, Chicago, Kansas, City, Belleville, Omaha, Detroit és San-Francisko. — Magyarország és Ausztria egyleteinek, a német nyomdászok segélyegyletének és a svájci nyomdász-szövetségnek tagjai a szövetkezeti terület át-
léptekor bizonyos föltételek mellett mentek a be-
iratási költségektől; máskülönben a német-amerikai
Typographia nem bír semmiféle kölcsönösséggel
más egylettel.

- International Typographical Union. Kezelési és sztrájk-pénztár. Elnök: Mr. William B. Prescott, Indianapolisban. A szövetkezet 300 különálló egylettel bír s tagjainak száma 27.000; a szövetkezet vagyona: 17.768 dollár.